

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disputationes De Deo Homine, Sive De Incarnatione Filii Dei

Hurtado de Mendoza, Pedro

Antverpiae, 1634

Sectio III. Humanitas est subiectum vnionis hypostaticæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82720](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82720)

S. Thom. q. non influant in vnionem, nec in compositum ratione illius: ergo constituere compositum ut formam, non est influere in vnionem: compositum autem semper vocatur effectus formæ, quia ex illa resultat: ut ego id appello disp. 4. Phisic. §. 23. & 24. & disp. 6. à §. 11. Secundo, responderi potest defensa sententia communi de causalitate formæ: materia enim est principium per se influens cum mutatione sui recipiens denominationem, forma verò dans.

§. 14. Cum ergo subiectum influat cum mutatione sui ex præciso influxu; oportet explicare quid sit ita influere, & mutari. Inluit, dum ex illo fit aliquid: id enim est proprium causæ receptiua; quemadmodum ex materia fit statua. Est tamen diuersa ratio: quia statua includit materiam ipsam; ex ea materia autem fit forma: quia materia intrinsecè accipit actionem, ut intrinsecè vnatur formæ ad faciendum vnum recipiendo denominationem. nec mihi occurrunt termini clariore: ij enim sunt per se noti: & quia materia supponitur generationi, & manet in toto composito, habet maiorem similitudinem cum artis materia: ob quod compositum fit ex materia. formæ autem materiales dicuntur educi ex potentia passiuâ materia: quia inluit in illas accipiendo intrinsecam ab illis denominationem. Ob quod generatio esteductio formæ ex potentia subiecti, creatio verò ex nihilo, id est, ex nullo subiecto. ergo fieri ex subiecto est fieri ex aliquo; oppositum fieri ex nihilo.

§. 15. Mutari autè est esse subiectum motus actualiter: motus autem est *actus entis in potentia prout in potentia*. est autem duplex potentia motus, altera actiua, altera passiuâ: de vtraque definitionem accepi disp. 11. Phisic. §. 2. Communiter accipitur de sola potentia passiuâ: materia non est potentia actiua motus, ut est per se notum: ergo est potentia passiuâ: igitur exercere actum ut potentiam passiuam, est mutari: quæ potentia passiuâ præcessit cum carentia eius actus: sine quo carebat eius actualitate. Esse igitur id, ex quo aliquid fit, ex quo educitur forma, & quod accipit actum, ut potentia ab illo recipiens denominationem, est esse subiectum.

SECTIO II.

Verbum non est subiectum vnionis hypostaticæ.

§. 16. Vnde deduco, Verbum non esse subiectum vnionis hypostaticæ. quod est per se notum. Primum, quia Verbum non est subiectum Incarnationis: quia illud non attingit immediatè, sed solam humanitatem, ex qua fit: ergo nec est subiectum vnionis. Consequentia patet ex §. 1. quia idem est subiectum actionis, & termini.

§. 17. Secundo, quia subiectum est obnoxium mutationi; mutatio autem arguit imperfectionem: sed Verbum nulli mutationi est obnoxium, nec imperfectioni: ergo non est subiectum. Maior est communis hominum sensus. *Motus enim est actus entis in potentia prout in potentia*: id est, est à potentia actiua, ut est potentia actiua, & in potentia passiuâ ut est passio: at actiua per motum mutat, non

mutatur: ergo potentia passiuâ est, quæ mutatur per motum: quia illum intrinsecè recipit ut actum mouentem: item se habet in ratione subiecti aliter intrinsecè quàm antea: depellit enim priuationem antiquam accipiens de nouo ei oppositum. Minor est certo certior. Quis enim adeò insaniet, ut censeat Deum subiecti posse mutationum vicissitudinibus, & carere perfectione aliqua? Hæc enim est ratio à priori: quia Deus est purus actus habens in se formaliter omnem perfectionem imaginabilem seclusis eius imperfectionibus: quibus autem caret formaliter, perficitur eminenter: & quia non potest capere earum perfectiones formaliter, quin & imperfectiones; ideo ad nullum actum aut perfectionem est in potentia; secus creaturæ.

SECTIO III.

Humanitas est subiectum vnionis hypostaticæ.

§. 18. HUMANITAS autem est subiectum vnionis hypostaticæ. Vnionem esse in aliquo subiecto, est tam certum, quàm vnionem corporis & animi, & formas omnes (si à rationali discedas) de quo nunc haud est agendum: cum ergo Verbum non sit eius subiectum, erit humanitas: nullum enim aliud superest.

§. 19. Secundo probatur. Humanitas mutatur per vnionem hypostaticam (ut mox dico.) ergo est eius subiectum. Consequentia patet ex §. 17. quia *motus est actus entis in potentia prout in potentia*. Antecedens probatur in corpore Christi, quod ante vnionem hypostaticam carebat realiter ea vnione, & terminabatur substantia creata: deinde deposita à priori substantiâ, & vitæ priuatione, accipit substantiam Verbi & vnionem ipsi corpori quasi inhærentem, & ab ipso pendentem, ut prior substantia pendeat: ergo corpus Christi mutatur; anima verò non est actu mutata propriè: quia eodem instanti reali creationis vnita fuit Verbo; at potuit mutari.

§. 20. Tertiò, quia corpus & anima perficiuntur vnione: ergo vnionem recipiunt per motum & dependentiam à subiecto. Consequentia probatur à §. 27. Antecedens negari non potest: quia illa humanitas accipit maximam perfectionem, quas creatura capere potest.

SECTIO IV.

Verbum diuinum vnitur intrinsecè humanitati, & non extrinsecè.

§. 21. Disp. 21. à §. 40. probaui Verbum vniri humanitati intrinsecè. Lorca disp. 15. num. 4. asserit humanitatem vnitam intrinsecè Verbo; Verbum autem humanitati nõ nisi extrinsecè. Quam doctrinam asserit esse communem Theologis recentioribus. At certè, qui sua scripta euulgarunt recenter, id minimè dicunt, sed oppositum aut asserunt, aut insinuant, aut ex ipsis bene colligunt: nec in hac Salmanticensi Academia ea sententia auditur; fortè in Complutenfi erit